

10



Het krioelde van de soldaten op de kade in Alexandrië. En al die soldaten sjouwden met spullen.

Alles moest mee op de boot naar Italië: kisten met munitie, vaten olie, voedsel, kompassen, helmen, dekens, medicijnen, extra uniformen, veldtelefoons, rugzakken, verrekijkers, jerrycans vol benzine, zaklampen – alles.

Het schip waarmee Pjotr en de andere soldaten zouden reizen lag al in de haven te wachten. In grote witte letters stond er een naam op geschreven: Batory. Maar voordat ze de loopplank van de Batory op mochten lopen moesten ze zich eerst melden bij een kantoortje.

In dat kantoortje zat een Engelse onderofficier die zich met de inschrijvingen bezighield. Hij trok zijn wenkbrauwen op toen hij naast soldaat Pjotr Prendys een grote bruine beer zag staan.

‘Moet die ook mee aan boord?’ vroeg de onderofficier.

‘Jazeker, adjudant,’ zei Pjotr.

‘En die zeker ook,’ zei de onderofficier, en hij wees naar de soldaat die Kaska op zijn schouders had.

‘Die ook,’ zei Pjotr, ‘en we hebben er nog meer.’

De onderofficier stond op en keek naar de groep militairen die in de rij stond. Hij zag de hangbuikzwijntjes van de kok. Er waren duiven, er was een papegaai. De dalmatiër stond ergens halverwege, en helemaal aan het eind, groot als een kalf, stond Stalin.

De onderofficier liep hoofdschuddend terug naar zijn bureau en zei: 'Onmogelijk, en bovendien is het tegen de regels.'

'Adjudant,' zei Pjotr met luide stem, 'die hele dieren tuin moet mee.'

'Ik dácht het niet,' zei de onderofficier van achter zijn wankel houten tafeltje. 'Het is niet hygiënisch, en er is alleen plek voor mannen die kunnen vechten. Met een beer win je de oorlog niet.'

'Die beer,' ging Pjotr rustig verder, 'staat toevallig wel officieel geregistreerd als soldaat der eerste klasse bij het Tweede Poolse Korps.'

'Laat me niet lachen,' antwoordde de onderofficier.

Nu stapte Stanislav naar voren. Hij was zo kwaad dat hij zich over het tafeltje heen boog om de onderofficier eens goed de waarheid te vertellen, maar gelukkig trokken Pawel en Janoesj hem op tijd aan zijn koppelriem weer naar achteren, zodat Pjotr zijn verhaal kon afmaken.

'Dit zijn onze mascottes.' Pjotr deed eventjes of Stanislav niet bestond.

'Mascottes?' vroeg de onderofficier met een pesterig lachje.

'Mascottes,' herhaalde Pjotr rustig. 'Mascottes die ons helpen de oorlog te verzachten.'

Nu barstte de onderofficier echt in lachen uit. 'Hoe bedoel je verzachten? Denken jullie soms dat oorlog voeren een spelletje is? Er sneuvelen honderden, duizenden soldaten per dag en jullie komen aanzetten met een stel dieren dat de oorlog moet verzachten. Wat weten jullie eigenlijk van de oorlog af?' zei hij. 'Het Midden-Oosten is een pretpark vergeleken bij de slagvelden van Europa. Jullie hebben nog helemaal niets meegemaakt!'

Stanislav duwde Pjotr opzij en sprong weer woe-

dend naar voren: 'Wat zegt die schele nou allemaal? Wat weet hij van ons af? We zijn al jaren weg van huis. Ik kan een strand aanleggen langs de rivier van mijn dorp met het zand dat ik in al die tijd alleen al uit mijn laarzen heb geschud. Ik zou dat dikke lijf van hem eens goed willen uitpersen onder de wielen van mijn truck.' Stanislav spuugde zijn woorden uit over het wiebelende tafeltje.

De onderofficier sprak alleen Engels en geen Pools, maar hij wilde toch wel weten wat Stanislav daar allemaal zei.

'Nou ...' zei Pjotr.

'Hij zei,' zei Pawel, 'dat u misschien niet goed kon inschatten wat we allemaal al hebben meegemaakt en dat hij u dat graag zou willen vertellen.'

De onderofficier zei dat hij geen tijd had voor verhaaltjes, hij schoof zijn stoel naar achteren en liep het kantoor uit.

'Wat gaat die schele doen?' vroeg Stanislav.

'Een hogere erbij halen, denk ik,' antwoordde Pjotr.

Lolek zei dat Stanislav even z'n gemak moest houden. En Stanislav zei dat Lolek een mietje was. Janoesj pakte intussen wat te eten voor iedereen uit zijn plunjezak, want de onderofficier bleef een hele tijd weg.

'Om te kalmeren,' zei hij er steeds bij.

'Ik bén kalm,' schreeuwde Stanislav. Janoesj haalde zijn schouders op en zei dat hij dat wel kon zeggen, maar dat het er niet zo uitzag.

Opeens zwaaide de deur open en kwam er een officier binnen. Op zijn schouder zat een ster in plaats van een stip en het leek of zijn knopen net iets meer glansden.

'U wilt uw vrienden meenemen aan boord?' vroeg de officier.

Pjotr ging in de houding staan en zei: 'Heel graag

luitenant.' Inmiddels was ook de onderofficier weer binnengekomen. Hij nam plaats achter het tafeltje en bestudeerde de papieren die hij voor zich had liggen.

Stanislav vroeg zich hardop af of die schele wel kon lezen en Lolek fluisterde dat Stanislav zijn kop moest houden omdat ze niet wisten welke talen de officier allemaal sprak. Dat hielp.

De blik van de officier gleed langs Wojtek en Kaska, langs de zwijntjes, de duiven en de papegaai, langs de dalmatiër en die joekel van een hond helemaal achteraan. Hij schudde zijn hoofd en vroeg: 'Waarom moet dit vlooiencircus in godsnaam mee aan boord?'

'Omdat het mascottes zijn,' zei de onderofficier.

'Heb ik jou wat gevraagd?' zei de officier en keek de onderofficier verstoord aan. Daarna keek hij weer naar Pjotr en die begon te vertellen over de heldendaden van Wojtek.

Dat hij een spion had gevangen, dat hij de legerpullen bewaakte, dat hij zeer gehecht was aan alle andere dieren. Dat al die dieren eigenlijk niet zonder elkaar konden, en dat de soldaten op hun beurt weer niet zonder de dieren konden. Dat die reusachtige hond van een van de Engelse commandanten was, maar dat die al in Italië zat, net als de baas van de dalmatiër, en dat die allebei heel ongelukkig zouden worden als hun hond hier zou moeten achterblijven. Dat de zwijntjes niet om op te eten waren, maar om mee te spelen en dat de papegaai 'moffen rot op' kon zeggen.

Pjotr wilde nog meer vertellen, dat de dieren hen opvrolijkten en dat ze er soms zelfs troost bij vonden, maar dat lukte niet meer omdat Kaska Wojteks oor greep en het helemaal ronddraaide. Iedereen schrok zich dood en Pjotr zei dat het de zenuwen waren, want zoiets deed ze anders nooit.

Wojtek werd niet woedend. Hij sloeg zijn grote klau-

wen voor zijn ogen en begon zachtjes heen en weer te wiegen. De officier wist niet wat hij meemaakte en begon voorzichtig te glimlachen. Pjotr greep onmiddellijk zijn kans, hij aaide Wojtek over zijn oor en zei: 'Och beertje toch, arme zielenpiet, kom maar bij Pjotr, ja kom maar bij Pjotr,' zodat Wojtek nog harder met zijn kop ging wiegen om uiteindelijk helemaal tegen Pjotr aan te kruipen. Van die grote, stevige beer was ten slotte niet veel meer over dan een zielig kleutertje.

'Een momentje,' zei de officier met schorre stem. Hij verdween uit het kantoortje met de onderofficier achter zich aan. Ditmaal duurde het niet lang voor ze terugkwamen. De officier had een stapel papieren in zijn hand en toen hij weer voor Pjotr stond kwam er nog een derde persoon binnen: de hoofdofficier. Op zijn schouder zat niet alleen een ster, maar ook een streep.

'Mannen,' zei de hoofdofficier toen hij de chaos in het kantoortje bekeek, 'good luck, mijn zegen hebben jullie, zorg goed voor jullie mascottes en een behouden vaart.' Alle soldaten sprongen in de houding toen hij het kantoor weer verliet.

De officier begon alle papieren te ondertekenen en zei ten slotte tegen Pjotr: 'Jullie krijgen allemaal permissie om aan te monsteren op de Batory.' En tegen de onderofficier zei hij: 'En jij, sta daar niet zo te niksen en voorzie alle papieren onmiddellijk van een stempel.' De officier wierp nog een laatste verliefde blik op Wojtek en verdween toen achter de deur.